

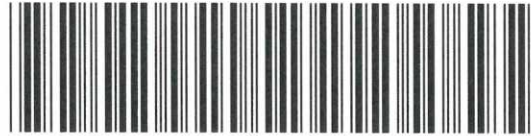

Haaren
Helvoirt
Esch
Biezenmortel

gemeente
Haaren

Raad:
Beslissing:

Info aan de raad

Info beschikbaar op	: 20 augustus 2019
Raadsvergadering	: 26 september 2019
Portefeuillehouder	: Adrienne Verschuren
Registratienummer	: 783
Onderwerp	: Alcohol en jeugd

Kennis te nemen van :

1. bijgaande informatie over de activiteiten, die het college ontplooid om het verstrekken van alcoholische drank aan minderjarigen tegen te gaan.

Inleiding

De gemeente heeft een taak in de publieke gezondheid. Dat houdt in dat gemeenten activiteiten moeten ontplooiën om te zorgen dat het goed gaat met de gezondheid van hun inwoners. Recent zijn daar de activiteiten bijgekomen vanwege het Landelijk Preventie Akkoord: de gemeente ontwikkelt extra activiteiten om alcoholgebruik tegen te gaan en om roken en overgewicht te bestrijden. Daarbij ligt de focus op kinderen en jongeren. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) ondersteunt gemeenten daarbij.

Om zicht te krijgen op de manier waarop verschillende doelgroepen hun gezondheid beleven, neemt de GGD op gezette tijden vragenlijsten af. De gemeente krijgt daarmee inzicht en kan op grond van de informatie gerichte activiteiten inzetten.

Onderzoek GGD

Uit de onderzoeken van de GGD blijkt al verschillende jaren dat de jeugd in onze dorpen Esch, Helvoirt, Biezenmortel en Haaren behoorlijk jong begint met het drinken van alcohol. Ook drinkt onze jeugd meer dan de gemiddelde jeugd in Brabant. Zorgpunt daarbij is dat de jeugd zelf aangeeft dat zij nauwelijks belemmeringen van volwassenen ondervindt en dat drank makkelijk verkrijgbaar is.

Mysteryguest

Voor het college was dat in 2018 aanleiding om een onderzoek aan te vangen naar de verkrijgbaarheid van alcohol. Het schenken van alcohol aan jongeren onder de 18-jarige leeftijd (hierna: 18-) is immers niet alleen een strafbaar feit, maar kan ook serieuze gezondheidsproblemen opleveren. Het is daarom een verantwoordelijkheid van iedereen om alcoholgebruik door minderjarigen te ontmoedigen. Daarom nam het college in 2018 een mysteryguest in de arm, die testte in hoeverre horeca- en sportgelegenheden zich houden aan de wet. Doel van de exercitie was niet om horecagelegenheden 'op de bon te slingeren', maar om de bewustwording te verhogen en de horeca-uitbaters/beheerders te stimuleren om verantwoordelijkheid te nemen voor hun aandeel in het jeugdige alcoholgebruik.

Uitkomst mysteryguest 2018

In 2018 bezocht een 17-jarige mysteryguest 17 sport- en horecagelegenheden. Op basis van een strikt protocol probeerde deze aan alcohol te komen. Helaas bleek dat er maar één locatie was, die zich hield aan de wet en de jongere geen alcohol verkocht. In drie gevallen vroeg men om een identiteitsbewijs, maar niettemin werd de alcohol in twee gevallen verstrekt. De rapportage van het mysteryonderzoek bevestigde de conclusies uit het GGD-onderzoek: er wordt jongeren weinig in de weg gelegd om aan alcohol te komen.

Gesprekken met de wethouder

De resultaten van het onderzoek uit 2018 waren voor wethouder Adrienne Verschuren reden om met alle gecontroleerde uitbaters/beheerders en met bestuurders van sportverenigingen het gesprek aan te gaan, met als centrale vraag: Wat maakt het lastig om volgens de wet te werken, waar loop je tegenaan?, wat kun je er tegen doen en hoe kan de gemeente je helpen? Tijdens die gesprekken is toegezegd om een overzicht te maken van de opmerkingen, die werden opgehaald en tevens om de opgehaalde 'tips & trucs' voor de alle horeca- en sportgelegenheden beschikbaar te stellen. Alle horeca- en sportgelegenheden kregen de notitie 'Tips tegen alcoholgebruik' uitgereikt.

Vervolgactiviteiten

In de gesprekken met uitbaters/beheerders gaf wethouder Verschuren aan dat de gemeente van plan is om de mysteryguest vaker in te zetten. Het is vooralsnog bedoeld om de bewustwording verder aan te scherpen en organisaties de gelegenheid te geven het 'NIX18'-beleid breder in hun organisatie uit te rollen. Voor organisaties die zich houden aan de wet is een beloning in het vooruitzicht gesteld. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat de gemeente op enig moment daadwerkelijk controles en inspecties laat uitvoeren, die leiden tot een boete. Dan wordt het een duur drankje. De activiteiten van het college zijn erop gericht dat het zover niet hoeft te komen.

Uitkomst mysteryguest 2019

Inmiddels is in mei 2019 opnieuw de mysteryguest bij 14 horeca- en sportgelegenheden langs geweest. Nu niet één keer, maar twee keer. Er zijn dus 28 alcoholaankopen gedaan. Ook nu was de conclusie weer onthutsend: *slechts één organisatie slaagde erin om beide keren geen alcohol te schenken*. Opvallend is dat er negen (9) keer om een ID is gevraagd, maar dat dit in een aantal gevallen toch heeft geleid tot het verkopen van alcohol. Van de 28 pogingen tot aankoop van alcohol is slechts in zeven (7) gevallen geweigerd. Het goede bericht is dat er (ten opzichte van het onderzoek uit 2018) vaker naar een ID is gevraagd en dat alcohol meerdere keren werd geweigerd. We zijn daarmee op de goede weg!

Hoe verder?

De uitslag van het tweede mysteryguest-onderzoek laat zien dat er over het geheel een lichte verbetering is waar te nemen. Graag zou het college zien dat deze verbetering zich in de komende jaren doorzet. Daarnaast gaat er vaker iets mis bij het berekenen van de correcte leeftijd. Het college is verheugd om te constateren dat de leeftijd van jongeren beter wordt gecontroleerd, maar toch is de score niet voldoende. Het is niet de verbetering, die wij graag hadden gezien. Kennelijk is alcoholgebruik bij 18- een hardnekkig fenomeen, dat langere tijd vraagt totdat het in ieders bewustzijn is ingedaald. En uiteraard hopen wij dat sport- en horecagelegenheden met nieuwe energie en nadrukkelijker controle houden over hun schenkbeleid. Het college zal daarom meer interventies uitzetten.

Zo zal er in het najaar van 2019 of het voorjaar van 2020 opnieuw een mysteryguest-onderzoek plaatsvinden. Dat onderzoek – in afwijking van de onderzoeken in 2018 en 2019 – zal niet worden aangekondigd. Reden hiervoor is dat elke uitbater/beheerder zich aan de regelgeving dient te houden en verantwoordelijkheid dient te nemen, ook zonder dat de gemeente dit vooraf aankondigt. Na dit derde mysteryguest-onderzoek gaat het college over tot daadwerkelijk handhaven. Uitbaters en sportclubs geven zelf ook aan dat regelmatige controle door handhavers hen helpt om de wet te handhaven.

Tapruiters

Om horeca- en sportgelegenheden te helpen het bewustzijn rondom NIX18 te vergroten deelde het college zogenaamde tapruiters uit. Dat is een houder voor op de biertap, waarop aan één kant staat dat er niet geschonken wordt aan 18- en waarin aan de andere kant een hulpmiddel is bevestigd om de leeftijd nauwkeurig te checken. Uit het mysteryguest-onderzoek 2019 blijkt dat er met enige regelmaat om een ID wordt gevraagd, maar dat het uitrekenen van de juiste leeftijd een probleem vormt. Wij hopen en vertrouwen erop dat de tapruiter horeca- en sportgelegenheden helpt om volgens de wet te handelen. Deze tapruiters zijn persoonlijk afgeleverd.

En verder?

Met de organisaties die in 2019 zijn gecontroleerd en niet eerder een gesprek met de wethouder hadden, zijn afspraken gemaakt om het schenkbeleid te bespreken en tapruiters uit te delen. Daarnaast is ondersteuning van de gemeente aangeboden of van een van onze netwerkpartners (zoals de GGD of Novadic Kentron) om concrete acties te ontplooiën die het drankgebruik tegen moeten gaan.

Landelijk onderzoek

Onlangs kregen we de rapportage van het 'Landelijk onderzoek naar de naleving van de leeftijdsgrens bij alcoholverkoop aan minderjarigen in 2018' toegezonden. Bij dit onderzoek werd dezelfde methode gebruikt als de gemeente Haaren inzette. Dit onderzoek is breder van opzet, in die zin dat verschillende soorten organisaties werden bezocht, terwijl in Haaren alleen cafetaria's, horecagelegenheden en sportclubs werden bekeken. Hieronder worden de landelijke cijfers afgezet tegen de Haarens (onderzochte) gelegenheden:

Soort organisatie	Landelijk nalevings% 2018	Haarens nalevings% 2019
cafetaria	20,7%	25%
Horeca (café-restaurant)	17,5%	33%
sportclub	20,2%	12,5%

De cijfers steken schril af tegen de naleving van slijterijen (landelijk 73,3%) en supermarkten (landelijk 68,9%). Omdat dit bekend was heeft het Haarens onderzoek zich beperkt tot horeca- en sportgelegenheden.

Bijlagen

1. Rapportage mysteryguest 2018;
2. Rapportage mysteryguest 2019.

Haaren,
Burgemeester en Wethouders van Haaren,

Joan van den Akker
secretaris

Carine Blom-Kerstens
Locoburgemeester